
LA VEU MADURA DE LLUÍS FIGUEROLA

Lluís Figuerola i Ortiga és una persona ben coneguda a les nostres comarques per la seva activitat professional a Ràdio Tarragona al llarg de molts anys, la dedicació constant al teatre amateur i la direcció d'un conegut i justament reconegut restaurant a Masmolets. En canvi, és molt possible que la seva activitat literària hagi passat més desapercibuda, possiblement perquè es va donar a conèixer tard, un cop jubilat de la ràdio, i perquè fins ara només ha publicat dos llibres de narracions, editats per Cossetània: *Creu de cames* (1998), que aplega 26 relats, i *Un gall a Balmes* (2001), que recull 20 narracions, algunes de les quals havien estat premiades amb anterioritat, com *Londres 95*, finalista del Premi Vent del Port 1997 i *L'error imaginari*, Premi Vent del Port 1998.

Lluís Figuerola és un autor que ha arribat al públic lector en plena maduresa personal i se'ns mostra com un escriptor que sap molt bé què vol escriure i l'obra del qual s'allunya de provatures i tempteigs, i se'ns apareix amb la fermesa dels bons narradors. Són els seus, relats de personatges contrariats que semblen viure contra el que volen i el que pensen, permanentment perplexos davant d'ells mateixos, i que, més enllà de les anècdotes argumentals, en certa manera són l'encarnació de les eternes paradoxes del nostre viure, del de tots i cadascun de nosaltres: de la nostra relació inevitable amb la mort, l'atzar, la por, el conformisme, la quotidianitat, l'amor i el desig, l'envelliment o la indecisió.

A través de les seves narracions, amb una presència constant i ben significativa de la mort i, especialment, del suïcidi, se'ns ofereix la visió de la vida d'un subtil i atent observador que va amb els sentits ben esmolats; una visió que, feta literatura, ens és oferta amb la dosi justa d'ironia i humor davant d'una realitat sovint aclaparadora. La justa, perquè la ironia i l'humor han de permetre que l'autor prengui una saludable distància per tal que aquesta realitat resulti suportable, sense, però, estrafer-la tant que la trivialitzi i la falsifiqui. Gràcies a aquest difícil equilibri entre la realitat i la seva literaturització, el lector ateny el sentit últim d'una realitat trasbalsadora i por fer-ho amb un somriure, també. En aquest joc narratiu tenen un paper destacat les situacions insòlites en què Figuerola situa els seus personatges. A través de les seves pàgines coneixem un home que es posa a gatejar sobtadament, un altre que juga una partida d'escacs amb la mort, un tercer que llegeix la seva esquila en un diari, un perruquer que no gosa gaudir d'una herència, aquell que és confós amb un porc senglar o el que se suïcida per complir un pressentiment. És impossible explicar-les totes, Permeteu-me, però, que, a manera de tast, en destaquï *Londres 95*, una magnífica metàfora de la por, en què el protagonista és visitat periòdicament per un venedor d'enciclopèdies i poc a poc va sent víctima d'una obsessió: que el venedor el vol matar i, convençut d'això, decideix assassinar-lo.

Narrades de manera planera i natural, les seves històries es desenvolupen amb un ritme ordenat, coherent, eficaç, i, sobretot, amè, per desplegar un repertori de personatges volgutament reduïts a l'essencial, algun dels quals podrien convertir-se fàcilment en

protagonistes de novel·la, i un catàleg de situacions d'abast metafòric molt suggerent, sempre amb un estil directe i ple de girs inesperats.

JORDI TIÑENA

Publicat al diari *El Punt* el 22 de maig de 2006